

42 e Nieuwsbrief november 2021 Werkgroep Hospitaleren Roncesvalles

*Wanneer u de nieuwsbrief van de WHR niet langer wenst te ontvangen of bij **wijziging van uw (e-mail-of adresgegevens) dit graag doorgeven aan de WHR:***

wg.roncesvalles@santiago.nl

De WHR is in principe alleen bereikbaar op bovenstaand email adres. Gebruik dus niet de privé emailadressen. Soms wordt de vraag dan pas in een later stadium beantwoord. Alle werkgroep leden hebben toegang tot dit mailadres, zodat er direct gehandeld kan worden.

Henk Trimbach voorzitter, Janine Verhaaf-Maaskant secretaris, Hans Perik planner, Peter Stoks P.R. en Noortje Spekman-Waasdorp Handboek, Libro en Nieuwsbrief .

Bestuurslid Toine van Moorsel overleden.

Met groot verdriet vernamen wij dat Toine van Moorsel, in het bijzijn van zijn dierbaren, in zijn woonplaats Oisterwijk op 22 oktober na een intens ziekbed overleden is. De plechtige uitvaartdienst werd gehouden op 30 oktober j.l. in de kapel van de Zusters Franciscanessen van Oirschot.

Van jongs af aan was hij hier kind aan huis vanwege de dagelijkse bezigheden van zijn vader binnen die kapel. Door de zusters werd hij daar van kinds af aan vertroeteld. Meer dan 70 jaar heeft hij met deze kapel van de zusters een speciale band gehad. Gedurende deze periode heeft hij diverse functies bekleed en vele jaren de administratie gevoerd.

Mooie woorden kwamen dan ook van die zusters die hem zo na hebben meegemaakt, dankbaar voor zijn grenzeloze inzet, zijn

scherpe inzichten en vrolijke blik op complexe zaken, waarvoor hij altijd een oplossing wist. Zijn jarenlange inzet als vrijwilliger bij de Zonnebloem werd door de regio-voorzitter eveneens op een indrukwekkende manier verwoord, waarin de vele talenten van Toine werden belicht.

Ook zijn initiatief om in Siërra Leone een schoolgebouw voor kinderen van de grond te krijgen werd belicht. Onder moeilijke omstandigheden is dit gelukt en daarvan wordt nog steeds dankbaar gebruik gemaakt. Peter Hesseling, voorzitter van het bestuur van het Nederlands Genootschap van Sint Jacob en Janine Verhaaf, Peter Stoks en Henk Trimbach, namens de Werkgroep hospitaleren in Roncesvalles, woonden de dienst samen met hun partners bij en luisterden met belangstelling naar de mooie herinneringswoorden.

Toine bekleedde jarenlang diverse bestuurlijke functies in dit Genootschap en de laatste jaren was hij penningmeester van de Werkgroep Hospitaleren in Roncesvalles.

Door zijn stille stuwende persoonlijkheid heeft hij op een aimabele wijze richting gegeven aan het beleid van deze werkgroep.

Omdat hij vanuit de kapel van de Zusters Franciscanessen van Oirschot helemaal naar Santiago de Compostela gelopen had wist hij ook als Hospitalero wat een pelgrim toekomt, zodra deze in de Herberg in Roncesvalles aankwam. Hij nam de tijd voor de vermoeide pelgrim, gaf een glaasje water als dat nodig was, sprak bemoedigende woorden als de pelgrim er helemaal doorheen zat en gaf adviezen aan hen die klaar waren voor de volgende etappe.

Henk Trimbach, voorzitter van de Werkgroep memoreerde de wijze waarop Toine als gastheer/hospitalero in Roncesvalles werkte. Met een open hart, aandacht, zorgzaam voor de pelgrims, zodat zij hun Camino konden vervolgen.

“Je geloof zegt jou, Toine, dat jouw Camino nu verder gaat, op de weg naar een bestemming boven het dak van ons denken; daar waar het altijd licht is en waar tijd geen rol meer speelt. Naar een aankomen bij Hem, bij Haar, die honderd namen heeft en die we gewoonlijk God noemen”, aldus Henk Trimbach.

“Hoe prachtig was het dat wij een stukje met je mee mochten lopen op het levenspad. Dank je wel. Wat je hier bij ons achterlaat zullen we koesteren!”

Buen Camino – met een hoofdletter – Toine! ‘s Middags was er in het crematorium in Tilburg een zeer persoonlijke en emotionele herdenkingsdienst waarbij Petra, Yvonne en Carla, de drie dochters van Toine, ieder op hun eigen wijze hun vader schetsten als de zorgzame, liefhebbende vader die hij was. Daarna sprak Annie, zijn vrouw, haar verdriet uit dat zij nu afscheid moest nemen van haar trouwe maatje Toine, waarmee zij 56 jaar samen was. Ook de acht kleinkinderen van Toine vertelden over hun opa, die zo humorvol was en waar ze allemaal zo veel van hielden.

Zijn as zal worden uitgestrooid op de Camino. Wij zullen Toine enorm gaan missen; zijn innemende persoonlijkheid, zijn scherpe

geest, zijn humor. Tijdens onze vergaderingen wist Toine altijd nét dat ene puntje aan te kaarten wat wij over het hoofd dreigden te zien.

Wij leven mee met zijn vrouw Annie en zijn dierbare familie en wensen hen daarom alle kracht om de komende tijd verder te gaan zonder Toine.

Henk, Janine, Hans, Noortje en Peter.
Bestuur van de Werkgroep Hospitaleren in Roncesvalles.

Hospitaleren in 2022

De planner, Hans Perik, heeft de planning zo goed als rond. Alle Hospitaleros hebben inmiddels het voorlopige rooster voor 2022 ontvangen. Informatie over de introductiedag in 2022 voor nieuwelingen en de Jefes volgt zo spoedig mogelijk.

Najaarsbijeenkomst

Alle Hospitaleros die in 2021 in Roncesvalles geweest zijn, maar ook de eerste groepen die vanwege de Covid niet konden afreizen hebben inmiddels de uitnodiging voor 27 november ontvangen

Vergeet je dus niet aan te melden !

Dit is belangrijk m.b.t. het aantal mensen vanwege de Covid maatregelen en voor de te bestellen lunches.

Nieuwsbrief

Dit is de laatste Nieuwsbrief van 2021 . Hierin zijn weer opgenomen de meest opvallende stukjes uit de laatste verslagen van periode 12 t/m 18. Later dit jaar ontvangt iedere Hospitalero het hele Libro 2021 in een document bij elkaar .Het Libro 2021 wordt ook op de website van het Genootschap geplaatst, onder het tabblad Hospitaleren Roncesvalles.

Leuke reactie op de Nieuwsbrief van augustus jl. van oud-Hospitalero Pieter van der Ven.

Ik zit, Janine, met oud-roze koontjes de
 Nieuwsbrief te lezen,
 Geboeid door de verslagen van het Werken en
 Pezen,
 Daarginds in de Herberg van Ronceval.
 Wat een avonturen weer met al die dapp're
 gasten en een enkele kwal.
 Hesiodus schreef zijn boek...."Werken en
 dagen"....
 Beroemd nog steeds, maar ook geschikt voor
 al die hospitaler@s die nimmer klagen,
 Poetsen, wassen, steunen, helpen en raden,
 zonder daar een centje voor te vragen!
 Ik lees over masjienes die niet werken,
 Over lijkendelvers die botten zoeken onder
 oude zerken.
 Er zijn zelfhelpers die aan schakelaars prutsen,
 En regenbuien die over de pelgrims gutsen...
 Hier in mijn luie stoel voel ik tot mijn grote
 schande
 Toch wel wat 'klammheimliche
 Schadenfreude', wrijvend in mijn warme
 hande'.
 Ik, die kalmpjes om acht uur 's morgens de
 Stakkerds al naar buiten bande,
 De regen in, de koude tegemoet: de Tent
 moest leeg,... ons vuurtje brandde!
 En toen verscheen, als verse kers op oude
 taart De koning met zijn koningin gepaard.
 Zij bleek een ietwat 'zunige' mevrouw,
 Die niet eens op blinkend-schone plee gaan
 piesen wou!
 Hadden ze toch zo hun best gedaan!
 Zelfs Ria mocht niet in der Majesteiten
 schaduw staan.
 Ondank is vaak des werelds loon;
 Maar zoals het oude spreekwoord zegt:
 "Beziet de Voluntari@, z@ doet h@@@
 Daag'lijks Werk,
 Zonder ijdel gesnap en zonder vlagvertoon!"
 Daarom wil ik elke Helper prijzen die Pelgrims
 onverstoord de weg blijft wijzen!
 Dank dus voor al die boeiende verhalen,
 En hoedje af voor Noortje die alles redigeerde,
 zonder balen, zonder dralen.
 Sukses ook met de Klep van Twan,
 Meestal komen daar kranige oude mannetjes
 van.
 Vol verwachting klopt nu het hart van deze
 snaak....
 Want zie.....een volgend Gouden Boek,
 ja,ja....is alweer in de maak!

**In augustus is de Jacobskapel weer geopend.
 Iedere morgen wordt er een kaarsje
 aangestoken en rond 10.00 uur wordt hij
 weer gesloten. Volgend jaar geen kaarsjes
 meer, maar een muntapparaatje.**

**Artikeltje in de Nieuwsbrief van de regio Den
 Bosch door Marianne Jansen**

Dag lieve mensen allemaal,

Als jullie dit lezen, ben ik in Roncesvalles
 om daar te hospitaleren. Dat is nu voor de
 vierde keer. In ons team ken ik twee
 mensen van eerder hospitaleren en er zijn
 twee nieuwe teamleden. Met 5 mensen
 gaan we tot en met vrijdag 17 oktober in
 Roncesvalles de pelgrims opvangen. Het
 schijnt, dat het toch aardig druk is en dat
 velen, ook in oktober of misschien juist
 wel in oktober, op pad gaan naar Santiago
 de Compostella. Indertijd ben ik begonnen
 met hospitaleren omdat ik zelf zo'n
 fantastische ervaring heb gehad in
 Roncesvalles. De mensen die mij en mijn
 reisgenote na een behoorlijke pittige tocht
 over de Pyreneeën hartelijk
 verwelkomden, staan nog steeds in mijn
 hart gegrift. De verwijzing naar de
 kerkdienst voor de Bendiciones
 (zegeningen), de heerlijke maaltijd in Casa
 Sabina met wijn en water, de contacten
 met andere Peregrinos, het fijne bedje in
 de Aterpea en tot onze grote vreugde ook

nog het feit dat we ons wasje konden afgeven.... Het was allemaal geweldigen indrukwekkend aan het begin van mijn eerste Camino.

Daarom besloot ik dienstbaar te zijn voor andere pelgrims, maar vooral ook omdat ik van reizen houd en ik het heerlijk vind om mensen uit alle delen van de wereld te ontmoeten. Inmiddels hoop ik mijn Spaans zodanig te beheersen, dat ik met Spaanse mensen kan praten en/of tolk kan zijn voor mensen die de Spaanse taal niet machtig zijn en in de problemen zijn gekomen door bijvoorbeeld gezondheidsproblemen of anderszins.

Fragmentjes uit de verslagen van de Libros van de Hospitaleros Periode 12 t/m 18

Periode 12

Hospitaleros: Herman Knappe, Arie van Seters, Margreet van Seters, Berry Lammertink, Theo Wasmus, Willy Hoogesteijn-Knoppert
Aantal pelgrims ongeveer 1.691

We hadden vandaag een Franse familie, vader, moeder en twee kleine kinderen, die wel met een bijzondere fiets aan kwamen zetten. Het was een tandem van een flinke lengte en daarachter hing nog een aanhangwagen waar de kinderen in zaten. De oudste van de twee kon ook nog meetrappen. Met enige moeite werd het hele gevaarte in het fietsenhok opgeborgen.

De archeologen vertelden ons dat ze ondertussen aan het wroeten waren in het einde van de 17^e eeuw. We mochten ook nog

af dalen tot bij de afgravingen. Het is onvoorstelbaar wat zij allemaal weten te analyseren uit de botten en geraamtes die ze opgraven. Heel bijzonder en jammer dat er een einde komt aan het project. Het geld is op. Liefst zouden zij nog een meter of 4 verder graven, omdat zij dan in de middeleeuwen zitten en nog voor de tijd dat het klooster er stond.

We hadden vandaag een Nederlandse vrouw die vanuit Pieterburen kwam lopen. Zij had een mooi verhaal over het overnachten in de periode dat zij in Nederland liep. Ze had via sociale media een oproep gedaan voor overnachtingen met avondeten en ontbijt. Als tegenprestatie mochten de mensen waar ze mocht overnachten, een nacht bij haar komen overnachten met avondeten en ontbijt. Ze had 16 reacties gehad waarvan ze er 9 kon gebruiken. Een prima idee voor ruileconomie.

Onze Jefe Arie had gisteren al aan Marisol gevraagd of de kapel 's morgens weer open kon. Ze zou het overleggen en vandaag kregen we al te horen dat het weer kon. We kregen een sleutel en hebben voor de lunch bekeken hoe de kapel er aan toe was.

Er stonden nog kaarsjes bij de beelden, maar alles was wel erg vuil. We hebben afgesproken dat we de kapel 's morgens om 6 uur openen en de kaarsjes aansteken. Ook gaat het licht aan en blijft de deur uitnodigend open staan. Marisol sluit de kapel weer als ze 's morgens naar haar werk komt. We zijn benieuwd wat het effect van de opening zal zijn.

Vandaag is het Maria ten Hemelopneming, dus een feestdag in Spanje. In Roncesvalles lijkt het vooral een manifestatie van

nationalisme voor de onafhankelijkheid van Navarra. Veel vlagvertoon, folkloremuziek en -dans en allerlei stickers, sleutelhangers en andere prullaria.

Het trok nogal wat toeristen.

's Avonds na 10 uur belde Marisol nog of er bij ons een dronken Duitser in de herberg zat. Hij was handtastelijk geweest naar een serveerster in Casa Sabina. Maar wij hadden niets gezien. Later stonden er drie mensen van de Guardia Civil voor de deur met hetzelfde verhaal. Maar ook hen konden we niet wijzer maken, helaas.

Vanmorgen kwamen er opnieuw twee leden van de Guardia Civil langs, deze keer in uniform. Ze wilden het systeem bekijken om naar de Duitser te zoeken. Ze laten de zaak dus niet zomaar rusten en proberen de man te pakken. De veiligheid op de Camino is een groot goed en wordt serieus genomen.

“We hebben vandaag een blinde pelgrim in huis. Hij loopt met een maat die hij voortdurend bij de schouder vasthoudt. Knap dat ze met z'n tweeën zo de berg zijn overgekomen. Daar is toch wel enige moed en behendigheid voor nodig.

Op de derde verdieping heeft zich een complete Franse familie genesteld. De jongste krijgt nog borstvoeding en slaapt bij de oudste dochter in bed. We hopen maar dat de baby vannacht niet al te veel honger krijgt en de hele verdieping wakker huilt. Wat een onderneming om zo op de Camino te gaan. We hebben onze periode toch nog minder prettig afgesloten. Een groep van zeven Italianen wenste zich niet te houden aan de regels van de herberg. Om 10 uur zaten ze nog luidruchtig aan de wijn in de eetkamer. Nadat we ze gezegd hadden naar bed te gaan, bleken ze bij een ronde door het gebouw hun party

verder voort te zetten buiten achter de herberg. Toen ze niet van plan waren binnen te komen en naar bed te gaan, hebben we de deur afgesloten. Na een tijdje stonden ze op de deur te bonken. Ze zijn door iemand weer binnengelaten. Het feestje ging vervolgens weer door op de 1^e verdieping. Wij hebben Marisol ingeschakeld die er snel was. Ook zij heeft ze nog een keer toegesproken en daarna is het gelukkig rustig gebleven.

Periode 13

Hospitaleros: Sjaak Sies, Maud van Rooijen, Martin van Rooijen, Ben Bunink, Aafke Wagenaar, Diana Quanjer, Willy Sies-Visser
Aantal pelgrims 1.794

Maandag 23 augustus kwamen er 2 mensen zonder mondkapje. Eén keurig met doktersverklaring en zelfs een tent om zo nodig buiten te slapen, zodat hij andere pelgrims niet tot last zou zijn. De andere had geen doktersverklaring. Beiden hebben in de herberg geslapen. De richtlijnen zijn door Marisol nagegaan. Dinsdag hoorden we dat pelgrims die een mondkapje weigeren, de toegang tot de herberg ontzegd kunnen worden. Dit ter bescherming van anderen. Marisol onderstreepte het weigeren met een kick out schop!

Het is hier deze week de wereld in het klein. Europa doet mee met pelgrims uit Ierland, Schotland, Italië, Duitsland, Zwitserland, Engeland, Frankrijk, Polen, Kroatië, Slovenië, Bulgarije, Tsjechië, Zweden, Denemarken, België, Portugal en natuurlijk Spanje! Verder pelgrims uit Zuid-Afrika, Argentinië, Paraguay, Uruguay, Amerika enz. Een Amerikaan vertelde dat voor velen de film The Way uit

2010 nog steeds een aanleiding is om de Camino te gaan lopen. Kortom met elkaar vormt het een mooie gemeenschap. Tot slot: we hebben ook nog een dame uit Oeganda ontvangen. We hebben alle leeftijden langs zien komen, van ca 4 jaar tot twee mannen van 87! En die dienen ons natuurlijk als uitdagend voorbeeld!

Vier hospitaleros gaan meedoen in een tv-programma over kleine dorpen in Spanje. Woensdag zou de opname plaatsvinden. De hospitaleros werden voor deze opname op corona getest, zodat ze zonder mondkapje mee konden doen. Alle vier gelukkig negatief getest. Helaas vond de opname niet plaats op woensdag, want het goot van de regen. We hebben wel al kennisgemaakt met de uitgebreide cameraploeg. Donderdagochtend om 10:30 uur zou de opname dan plaatsvinden. Nu is donderdag bij ons de Pledge dag en daar waren we dan ook druk mee bezig. Om ca 9:30 uur moesten we echter opeens opdraven voor de lang verwachte opname. Onze rol was zeer beperkt: op een bankje zitten, zwaaien en "Buenos Dias" en "Buen Camino" roepen. De uitzending zal zijn op Channel 6. We hopen van Marisol te horen of en hoe we de uitzending kunnen zien.

Beste oneliners tot nu toe:

Een Amerikaan, die kort na zijn aankomst meldt: " I have e-mailed my wife. Now she knows, that I am not dead".
Gevraagd aan een oudere Duitse pelgrim of hij een beetje uitgerust was: antwoordde met: "my bed is like a light touch from heaven".
Een oververmoeide oude Amerikaan met een hele zware rugzak zat in zak en as en zei dat hij z'n vrouw gebeld had met de mededeling: " I am the loser of the Camino".

Periode 14

Hospitaleros: Kees Ebbenhorst, Dick de Kler, Joke de Kler, Ineke van Hattem, Maarte van Hattem, Gabrielle Sniijders-Kort.
Aantal Pelgrims: 2.011

Zesenvijftig jaar getrouwd zijn ze vandaag!
Tegen de 80 jaar oud en ze lopen al 25 jaar

op de Camino. Voor het eerst laten ze hun rugzakken vervoeren door Correos. Ze schamen zich er een beetje voor... We trakteren ze op appeltaart en vergezeld van allerlei Spaanse en Hollandse uitdrukkingen gaan ze op pad richting Santiago. Nog maar 790 kilometer roepen we ze na. Ze knikken.

Het 56 jaar getrouwde stel

De wasruimte blijft problemen geven. Vandaag sneuvelde de grote wasmachine. En natuurlijk net op de dag dat er flink wat wasjes worden aangeleverd. Van de vijf machines zijn er nu nog twee in roulatie. Het wordt een latertje in de wasruimte. We maken in de nazit afspraken hoe om te gaan met het desinfecteren van allerlei zaken. We hebben een plan. Nu kijken of 't gladjes werkt. En dan om 23 uur, net als eerder op de dag, gaat de alarminstallatie af. We lopen de etages af en ontdekken niets. Uit met dat alarm. Het is echter de voorbode van een onrustige nacht. Om 2 uur weer alarm. Nee, he... Wat wel kwalijk is dat we gewekt worden door een pelgrim. Op de slaapzalen klinkt 't geloei veel harder dan in de slaapkamers van de hospitaleros. Ondanks dat we tussendeuren bewust open laten staan. Weinig slaap voor ons vannacht dus. Op naar een nieuwe frisse dag! Het komt in elke periode wel een keer voor. Iemand die zijn schoenen kwijt is. Maandagmiddag om 5 uur al. Maar dit keer gaat de eigenaar volledig uit z'n dak. De Spanjaard maakt duidelijk, dat hij zijn schoenen op die bewuste plaats heeft neergezet. Hij benadrukt dat wel 1000 keer!

Het kost ons veel tijd en zoek. De oplossing komt via Marisol. Zij heeft nog schoenen in voorraad.

De Spanjaard wordt niet veel rustiger. Maar... het was te verwachten, in de loop van de avond stonden zijn schoenen er natuurlijk weer. Pffffff. Hij blijft mopperen.

En dan nog die Amerikaan, Jim uit Boston, met twee peuters van nog geen jaar oud. Een enorme kinderwagen, geen moeder te bekennen en een zeer luide productie van kindergeluiden. Vanuit St Jean Pied -de-Port met kinderwagen over de berg! Een prestatie, maar waar begint zo iemand aan. En waar slapen ze vannacht? Want de herberg is vol. Alleen maar een tentzeil bij zich.

Kampeerkartje dus.

Maar 's avonds laat blijkt hij ongezien de 1^e etage opgezocht te hebben. Er blijven immers niet gebruikte bedden over. Al het kindergekriemel en gekrijs in het looppad valt echter wel op. Consternatie alom. De rust keert weer, nadat het stel de Sótano krijgt toegewezen.

Vandaag komt Hospitalero Joop van Essen (Groep 14 in andere jaren) na een lange wandeltocht van 96 dagen aan in Rome. We leven met hem mee, praten over de verschillen tussen Rome en Santiago. We maken een foto van ons team als felicitatie.

Laat op de avond een gesprek met een Nederlander, die de Camino loopt met in zijn rugzak de as van zijn overleden vrouw. De associatie met de film The Way gaat op. Hij wil exact hetzelfde parcours lopen als in 2016, toen hij met zijn vrouw liep en zij enkele maanden na de Camino overleed. Ook de toenmalig gelopen omweggetjes. Hij vertelt uitvoerig zijn verhaal aan ons. We luisteren aandachtig toe en leven met hem mee. Tot aan de kerkklok van 10 uur.

Pelgrims gaan op pad in de vroege morgen

Een pelgrim op de fiets. En niet zomaar een fiets. Een splinternieuwe oranje elektrische fiets. Gisteren vanuit Nederland met de auto naar St Jean Pied-de Port en vandaag over de berg. Accu vol. Hup de berg over. Na 20 km laat de accu het echter afweten. Het is zijn eerste rit op deze fiets en hij heeft geen flauw idee hoe alles werkt. Accu opladen bij La Posada en terugplaatsen kost veel tijd. De man blijft opgewekt. We zijn benieuwd hoe ver hij komt.

De volgende morgen zijn we nog steeds een tijdje bezig met de man en zijn fiets. We wensen hem uiteindelijk een Buen Camino en hij rijdt opgewekt richting Santiago.

Marisol is vandaag 22 jaar werkzaam in Roncesvalles. Geen reden voor een jubileum, maar we stoppen toch een kaartje (met oranje (!) slinger en een tekening van een lieveheersbeestje (haar favoriete beestje) in de Mostrador. Ze vindt 't leuk.

Het regent pijpenstelen, pelgrims komen drijfnaat binnen. Dus of 't morgen nog zo mooi schoon is?

Maar we hadden er lol in. En dat is het voornaamste.

Periode 15**Hospitaleros: Gerard van der Werf, Inge Egmond, Thea van Dijk, Rem Jonker, Jos Kox**
Aantal pelgrims 1.669

Het is nooit saai, elke dag brengt weer kleurrijke mensen. Zoals de Canadees van 78 jaar, die de Camino wilde lopen voor hij het loodje zou leggen, een flinke rugzak en op zijn buik een klein rugzakje als contragewicht met voeding. De eerste dag gestart in St J P en over de berg gekomen. Hij was zo moe dat hij dacht dat zijn eerste Caminodag ook zijn laatste zou zijn. Maar na een nacht goed slapen voelde hij zich weer als herboren. Zo vonden Inge en Thea hem op de derde, zijn hoofd verscheen boven de scheidingswand terwijl wij de ronde deden, het was iets over 8. Hij zocht zijn hoorapparaat op de vloer en stootte zijn fles drinkwater om. We hebben hem geholpen om beneden te komen, inclusief het gehoorapparaat. Hij praatte honderd uit en prees ons alle hemelen in die er konden bestaan. En zo ook het klooster. Zijn schoenen waren de laatste in ons schoenen centrum en die waren nog even nat als de avond ervoor!! Terwijl hij zijn natte schoenen aandeed vertelde hij dat zijn vrouw was overleden, anders hadden ze dit samen gedaan, dat hij "a rich man" was en dat hij deze herberg in zijn testament zou zetten. Het legaat moest dan gebruikt worden voor een verwarmde schoenenruimte. Hij had het reeds genoteerd in zijn boekje.. Zijn kinderen hadden zelf geld dus dit was een goede oplossing. Wij hesen hem in zijn rugzak en knoopte het buikzakje daaraan vast, dat laatste was eigen uitvinding.. Daarna spreidde hij zijn armen en vroeg Inge ten dans. Zover is

het helaas niet gekomen, want de plicht riep ons. Het was inmiddels ruim kwart over 8 maar het was het dubbel en dwars waard. Een hele aardige gezellige man.

Het wachten is nu op het legaat!! Maar we hopen ook dat hij nog lang mag leven.

Er kwam op zondag in de regen een Belg in korte broek, blote armen, sandalen en in elke hand een plastic zak. Geen rugzak. Onderweg had een man aangeboden zijn rugzak mee te nemen naar de herberg, omdat onze Belg meer dood dan levend langs de weg liep. Hij had op de fiets willen komen, maar die was nog niet in SJPP. Hij had geen geld, maar wilde wel graag blijven want zijn rugzak zou ook hier zijn. Eerst hebben we hem 20 minuten laten bijkomen in onze enige stoel met een glaasje water en daarna zijn verblijf geregeld. Via de shop is het bedrag betaald met zijn pinpas en kreeg hij zijn bed, zijn diner en zijn ontbijt. De volgende ochtend liep hij in dezelfde outfit en weer in de regen, maar nu met rugzak, terug naar SJPP om zijn fiets op te halen!

In de avond werden we verrast met een solo van een Italiaanse sopraan. In de hal verzamelde zich een aantal jonge mensen. De dame zong een Brindisi van Verdi en nog een Napolitaans lied, wij hielden onze adem in. Wat een geluid, kippenvel kregen we ervan. Ook twee mannen zongen nog, elk in hun eigen genre en natuurlijk hebben we uitbundig geklapt. Inge nodigde de dame uit om in de vroege ochtend te zingen voor de pelgrims. En omdat wij een stroom mannetje

in de groep hebben regelde die dat het via de luidspreker op de afdelingen te horen was. Ze zong "O Sole Mio" van Mario Lanza. We werden er stil van. Applaus op de afdelingen, de geluidswaergave was perfect. Mooie afsluiting van de dinsdag en mooi begin van de volgende ochtend!!!!

Tijdens het eten bij Sabina kwam een reisleidster naar onze tafel met de vraag of wij wat konden vertellen over ons werk, ze was hier met 10 Amerikanen die elke dag 2 en 3 km liepen en de rest in het busje richting Santiago zaten. Zij deden de Camino. Er werden vragen gesteld: Wat behelst het werk? Om 6 uur beginnen??? Talen spreken??? WC poetsen??? Alles schoonmaken, de vloer, de bedden, etc etc. ?? Wauwwww! Hoever was het nog lopen van hier naar Santiago? Bijna 800 km.. waren we wel zeker?? Impossible!!! En iedereen doet dat?? What a story, zij waren perplexed!!! Wij weer vlug aan het werk en de Amerikanen weer vlug het busje in!! Busje komt zo

Om 16.15 al naar de overloop 20 personen, voornamelijk jonge mensen. Nog steeds stond er een rij tot aan het fietsenhok en vanaf 5 uur werden er taxi's gebeld. De teleurstelling was groot. Alle hens aan dek, gelukkig is het droog.

De dag daarna kwam het wat laat op gang en er verscheen ook een Ier die wilde biechten. Luidruchtig en vriendelijk. Dat biechten is het niet geworden, hij vroeg het wel 5 keer. Op zeker moment verdween hij met achterlating van zijn rugzak om tegen 10 uur weer te verschijnen en nog steeds wilde hij biechten. Echter, hij had veel gedronken, was erg luidruchtig en kon nauwelijks op zijn benen staan. Even overwogen om hem de deur te wijzen, maar uiteindelijk in de kelder een plek aangeboden. De volgende ochtend uit bed getrommeld, hij had niet goed geslapen en toen wij onze koffie dronken bij Sabina zat hij daar nog. Een paar kilometer lopen vandaag was genoeg zei hij. We keken hem na en dachten aan Whisky.

Drie Spanjaarden op de fiets. Slaapplaats op de tweede. Tegen 10 uur constateerde een Hospitalero dat deze mannen op 3 lagen, met

het verhaal dat ze bang waren voor Corona en dus verder uit elkaar wilden liggen. Ze wisten blijkbaar dat 10 uur de sluitingstijd was. Ondanks de verzoeken om terug te gaan bleven ze op 3. We hebben even overwogen om de banden lek te steken! Na goed overleg met elkaar besloten we om dat toch maar niet te doen!!

Marisol kreeg een telefoontje uit een Albergue in Frankrijk met een waarschuwing. Er kwam een pelgrim onze richting uit die zich zwaar misdragen had in hun Albergue. Dronken, Marihuana gerookt binnen, mensen bedreigd en veel verbaal geweld. Politie was erbij geweest, maar ze mochten hem niet

wegsturen. Ook wij mochten hem niet weigeren. Kenmerken: Amerikaan met Aziatisch uiterlijk. Hij was al vroeg hier en voldeed aan de beschrijving. Een uur languit op de bank gelegen buiten en een bed 233 gekregen. We hadden de afspraak gemaakt met Marisol dat we haar zouden bellen als hij ging steigeren. Niet nodig geweest. Roncesvalles, het was een feest om hier te zijn en deel uit te maken van dit Pelgrimsgebeuren in deze prachtige Albergue, het was weer geweldig ook dank zij een geweldig team hospitaleros!

Periode 16	
Hospitaleros	Kees Kruijff, John Fox, Donald Ajibola, Marianne Jansen, Nico Wageveld
Aantal pelgrims	1.457

De heenreis op donderdag naar Roncesvalles zorgt altijd voor verrassingen. John kwam met de auto en kon Donald in St Jean ophalen. Marianne, Nico en Kees, reisden per trein naar St. Jean. Helaas

had de trein in Nederland al 45 minuten vertraging, zodat de aansluitende trein in Parijs al lang en breed vertrokken was. Dat betekende omboeken op het station Paris Montparnasse en met een flinke vertraging in Bayonne aankomen. Bovendien was er ook geen aansluitende trein meer naar St. Jean. Gelukkig was een taxichauffeur bereid om ons naar St Jean te brengen. Uiteraard zat daar een aanzienlijk kostenplaatje aan vast. De andere taxichauffeur die ons aan het eind van de middag vanuit St. Jean naar Roncesvalles zou brengen was al afgezegd. Gelukkig was John zo goed om ons op te halen vanuit St. Jean (hij reed de route nu al voor de derde keer vandaag) nadat wij haastig wat gegeten hadden. Net voor sluitingstijd waren we in de herberg, waar we in de Sótano een rustplaats vonden. Blij dat het avontuur toch nog goed afgelopen was en we morgen om 11 uur paraat kunnen zijn voor de overdracht.

De overdracht verliep in een aangename sfeer. Wel werd er door onze voorgangers op gewezen dat de jongere generatie anders omgaat met (onwillekeurige) aanrakingen dan wij gewend zijn. De me-too discussie heeft alles op scherp gezet. Dat is prima, maar wel even wennen voor joviale ouderen die gemakkelijker met fysiek contact omgaan. Een bijzondere gast was een man in een segway-rolstoel (tweewielig, zelf balancerend). Hij was ook over het voetpad gekomen. Hij kreeg een plek aan het eind van de gang, bij zijn "eigen" toilet, waar hij heel blij mee was. De volgende dag reed hij vrolijk verder. Wat een moed!

Aardige rustige pelgrims en soms ook behoorlijk lastige, zoals een groep van 5 mannen uit Cataluña. Zij vonden alles maar "Mal Organizado!".

Een luid belgerinkel doet ons – en het hele klooster- opschrikken. De koeien zijn uit hun wei ontsnapt en lopen gezellig rond. Het kost de boer en zijn personeel heel wat moeite om de kudde weer in het gareel en achter het hek te krijgen. Alleen een stier ontsnapt en blijft onvindbaar. Hopelijk hebben de tentkampeerders (!) er geen last van.

Om half acht strompelde een uitgeputte Duitser binnen. Hij was twaalf uur onderweg en nauwelijks aanspreekbaar. Met wat drinken en snelle suikers kon hij weer op zijn benen staan en naar z'n bed gaan. (Overigens gaf hij de volgende dag een forse vrijwillige bijdrage!). Tegen tien ging het brandalarm af. Loos alarm gelukkig. Maar om tien uur stonden de Bomberos voor de deur. Niet voor het alarm, maar ze kwamen een verdwaald Russisch meisje brengen. Ze was totaal van streek en uitgeput en had doodsangsten uitgestaan op de berg. En was dus dolblij dat ze veilig was. Ze kon mee naar de derde verdieping, waar al een tiental pelgrims rustig lag te slapen. Het was het slot van weer een enerverende dag.

In de nacht (03:15 uur) gaat het brandalarm weer. Overigens slecht te horen in de hospitaalruimte. De jefe spoedt zich in nachtkledij naar beneden om het alarm te resetten. Er staan maar een paar pelgrims (gekleed) bij de buitendeur om zich in veiligheid te brengen. De rest slaapt door en/of gelooft het wel. Na de reset van het alarm gaat het nog een keer af. Gelukkig blijft het verder die -zeer korte- nacht rustig.

In de nazit na de dag weer brandalarm. Toen we vier keer geprobeerd hadden het te resetten, toch maar Marisol gebeld. Die

schakelde het hele brandalarm uit. Konden we toch rustig slapen

De oorzaak van het alarm zijn kleine muggen die door de rookmelders worden aangetrokken en daarop in rook op gaan. Met alarm als gevolg.

Er loopt een merkwaardige gast rond die na lang wikken en wegen bij Marisol uiteindelijk een tent-plaats met douche gekocht heeft. Het is koud en het regent, maar hij staat erop. Helaas blijkt hij bij de laatste "toilet-ronde" toch maar zijn intrek te hebben genomen op het laatste vrije bed van de verdieping. Zeer tot zijn ongenoegen is hij met zachte hand naar buiten gewerkt om zijn tentje op te zoeken. We vermoeden dat hij de volgende ochtend een regencape van een meisje gejat heeft.

's Avonds is er een spontaan gitaarconcert in de eetzaal, waarvan vele pelgrims zeer genoten hebben.

Vandaag gaan we met Don Valentin naar het museum, om het schaakbord van Charlemagne te zien (bucketlist item van Nico). Don Valentin

vertelt, dat we nu in dezelfde kamer zitten waarin de Spaanse koning en koningin tijdens hun bezoek hebben gezeten. Wij voelen ons vereerd.

Een Italiaans meisje brengen we maar meteen naar bed, want ze is aan het overgeven op het toilet beneden en ligt daar half op de grond. John en een Spanjaard Pépe hebben een geweldige non-verbale conversatie bij de centrifuges. Pépe vond het een wonder dat zijn kleding er bijna droog uitkwam.

Een groepje jonge mensen gaat op de verkeerde bedden liggen, die notabene al in gebruik genomen zijn. De "wettige eigenaren" raken van slag. Maar we gooien de spullen van de "illegalen" er af en leveren schone bed-

sheets. De jonge mensen moeten later wat beteuterd erkennen dat ze een fout gemaakt hebben.

Een Fransman, die wilde inchecken zonder enig identiteitsbewijs werd in ferme bewoordingen door de in de receptie aanwezige politie de deur uitgezet. Hoe hij het in zijn hoofd haalde om de grens over te komen zonder papieren. Nico had hem nog gewaarschuwd later in te checken, als de politie weg was....wie niet luisteren wil....!

's Avonds, net na 22:00 uur blijkt een groepje van vier Franse rolkoffer-dames het er flink van genomen te hebben. Ze blijven luidruchtig en brutaal, spelen muziek af, zelfs na een aantal vermaningen. De volgende ochtend krijgen we er klachten over. Niet iedereen op de Camino heeft dezelfde spirit, jammer. De dames bij hun vertrek aangesproken op hun gedrag. Maakte kennelijk weinig indruk, want zonder enige verontschuldiging vertrokken ze. Ze waren kennelijk vier daagjes feest aan het vieren!

Een Duitser op een oude fiets, met zes grote tassen aan zijn stuur: gevaarlijk! Hij had veel gelopen over de pas, zei hij. We hebben, naast veel ultramoderne mountain bikes, wel meer vreemde fietsen gezien. Je vraagt je soms af hoe ze de pas over zijn gekomen.

Periode 17

Hospitaleros: Tijmen Stoof, Frank Keijser, Hans en Els Kassenaar, Corry Janse, Margreet de Vries en stagiair Herman Velvis

Aantal pelgrims 653

Dat reizen altijd gepaard gaat met verhalen heeft Frank (opnieuw!) bewezen. Hij werd vlak voor de ogen van Corry en Margreet het slachtoffer van een echte metroroof in Parijs. Dat gaf heel veel consternatie.

Een groepje van 5 meiden uit Alicante stelt de Hospitalero van dienst voor een prangend probleem: ze willen in een compartiment met zijn vijven. En ze zouden een matras op de

grond willen leggen om dat te bewerkstelligen. Daar wordt uiteraard op vriendelijke, doch besliste wijze, een stokje voor gestoken, Corona, brandgevaar en het struikelgevaar op weg naar het toilet bleken, gepaard gaande met wat gemor, afdoende argumenten.

In Casa Sabina ontmoetten we de agenten die gisteravond het Bulgaarse meisje hadden “gered”. De agenten vertellen dat zij elke dag 2x de berg oplopen om te kijken of er pelgrims achtergebleven zijn. Wij zijn onder de indruk, wat een conditie zullen deze mensen hebben! Wat ook fijn is aan deze ontmoeting: Frank kan zich aan hen voorstellen. Een belangrijke stap naar het verkrijgen van een proces verbaal in verband met de metroroof, waarbij naast pinpas ook zijn rijbewijs is gestolen. Morgen gaat hij in Burguete naar het bureau en de vandaag gearriveerde stagiair Herman (bestuurslid van het Genootschap) zal mee gaan om te tolken, waar nodig. Herman van het Genootschap draait intussen volop mee in alle werkzaamheden. Bij bezoek aan de Lavandería viel al snel een oordeel: Ouwe meuk! En vervolgens ontvouwde hij zijn dromen voor een sterk verbeterde waskamer. Duur, maar praktisch en besparend op water en energie. Ook op werk. Maar ja, het geld... en het Colegiata

Bij de avond evaluatie komt Tijmen met een indrukwekkend bericht.
Werkgroeplid en mede Hospitalero Toine van Moorsel is overleden
Er is een foto van Toine afgedrukt en op het tafeltje bij de maagd van Roncesvalles gezet.

Een pelgrim die de bedtijd van 10 uur vroeg vond, stond tegen elven bij het open raam aan het einde van de gang nog lekker te kletsen met iemand die buiten stond. Toen hem vriendelijk verzocht werd het raam te sluiten en te gaan slapen, werd hij even later boven aangetroffen, paraderend in zijn onderbroek, druk telefonierend.

Toen een Hospitalera hem kordaat naar zijn bed begeleidde, trok hij de rode streepjes onderbroek voor haar ogen uit...

Marisol klaagt dat er vandaag wel heel veel “gedoe” is. De toegewezen bedden bevallen niet, het gezelschap in de compartimenten deugt niet, de tickets voor de maaltijd zijn kwijt of niet goed.... Echt zo’n dag waarop het je niet verbaast dat, zodra Marisol haar hielen gelicht heeft (laat, half acht pas...) er een meneer uit California in de Mostrador komt vertellen dat de portemonnees van zijn zonen, geheel leeg zijn aangetroffen. Kennelijk een gevalletje diefstal. Er bleek 900 dollar en 200 euro in de portemonnees te hebben gezeten. Marisol regelt dat de vader en de zonen morgen om 8 uur aangifte kunnen doen in Burguete. Niet meer actie? Nee, dat is het. Gelukkig kunnen de jongens hun hart uitstorten bij Don Valentin, die hen iets voor tieners persoonlijk terugbrengt naar de herberg.

Periode 18

Hospitaleros: Hans Perik, Noortje Spekman en Jos Spekman

Aantal pelgrims 144

Deze periode duurde maar 4 dagen en toch waren ze voor 3 man intensief. Het Colegiata had gevraagd of er nog 3 dagen extra Hospitaleros konden komen. Ondanks dat eerder groep 18 was afgezegd, wegens te weinig pelgrims die ze verwachtten.

Maar omdat in het weekend veel Fransen en Spanjaarden vrij zouden zijn i.v.m. de 1 e november is er toch een beroep op de WHR gedaan. Omdat Noortje en Jos Spekman in Pamplona waren om vrienden te bezoeken en Hans Perik in Frankrijk aan het werk was,

waren zij bereid om naar Roncesvalles te gaan en zo deze dagen in te vullen.

Vrijdagmiddag hadden Hans Perik en Noortje Spekman een gesprek met Don Bibiano en Eburne over een aantal broodnodige reparaties en de planning voor 2022 en 2023. Marisol fungeerde als tolk. Er zijn goede afspraken gemaakt, dus nu maar afwachten.

Zaterdagavond waren er zelfs 70 pelgrims en onze vrees was dat de schoongemaakte 2 e verdieping nog open zou moeten.

Zondagavond is er om 18.00 uur tijdens de H.Mis aandacht geschonken door Don Bibiano aan het overlijden van Toine van Moorsel. Deze mis is ook op You Tube uitgezonden.

De drie priesters

Links Don Valentin, in het midden Don Jesus en daarachter Don Bibiano.

Maandagmorgen vertrokken wij weer, na de nodige schoonmaakwerkzaamheden en om allerlei zaken veilig op te bergen. Laptop etc. gingen weer terug naar Nederland en tot onze verrassing ook de nodige flessen wijn als geschenkje voor de najaarsbijeenkomst.

Herinnering aan de oude herberg.